

Pravijo naimre, da nevesta, kadar se smeja, nikdar ne sme zob pokazati. Mihalko njeni smeh razume, in hitro stopi k mizi in testu Jurežu in puncu Jurežici roko kušne.

Za župana pa je že čakal žurč starine, kateri poprej, kakor ga nastavi, pregovori tako:

„Na zdravje starih hrastov, ktera sta danes sopet ozelenela: na zdravje očetov Mihalkoviča in Jureža!“

— Potem nastavi dulec v gerlo in se zderzga.

Drugokrat pregovori: „Na zdravje sladkodišečih lip: poštenih mater Mihalkovičeve in Jurežičeve, ktere ste danes sopet razcvéle!“ Potem nastavi dulec v gerlo in se zderzga.

Tretjikrat prigovori: „Na zdravje mladega tersa in mlade rozge, da bi rodila dober sad: na zdravje ženina Mihalka in neveste Minke.“ Potem nastavi dulec v gerlo, in se zderzga.

Snobača se sedaj podata domú, in začele so se priprave za gostovanje. Kakšne? — bodem Vam drugikrat povedal.

Muzikalno slovstvo.

Cäcilia. Musikalische Monatshefte für Landorganisten, Schullehrer und Beförderer der Tonkunst auf dem Lande. Herausgegeben mit besonderer Berücksichtigung derjenigen Landpfarren, in welchen die slovensche Sprache die herrschende ist, von Camillo Mashek, Lehrer an der k. k. Musikschule zu Laibach.

Ti zvezki, po celi pöli, imajo v sebi v treh razdelkih: 1. opomine in poduke, 2. vaje v orglanji, preludije, postludije, kadence i. t. d., 3. pesmi za cerkev in šolo v nemškem, slovenskem in po potrebi v latinskem jeziku. Dobivajo se v Ljubljani pri J. Giontini-tu, in se prodajajo po naročenju na vse po 15 kr., v prodaji pa po 20 kr. zvezek.

Ako pomislimo, kako slabo in okorno orglanje se posebno po farah na kmetih sliši, in to ne po nemarnosti organistov, temveč zavoljo pomanjkanja lahkih in dober kup podukov v orglanji, moramo gospodu Mašek-u za njegovo početje hvalo vediti; organistom pa, in vsem prijatlom lepega petja v cerkvi moramo te muzikalne zvezke, ki na mesec izhajajo, prav prav priporočiti. P.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz okolice Slovenograške na Štaj. 31. marca. Lani smo v „Novicah“ brali: „Mala pratika“, „Velika pratika“, „Slovenski koledar“, „Slovenska koleda“, „Slovenski Romar“ — petero pratik ali koledarjev za malo deželico slovensko! Ali ni to preveč? Potem se res hvale vredni „Slovenski Romar“ priporočuje, naj ga posebno duhovni gospodje med ljudstvom širijo. — Dragi pisatelji, pač resnično, veliko preveč je pratik; za tega del prosimo vas, pustiti samovladnost za naprej „Mali in Veliki pratiki“, ki je najbolj prilična in občno ljubljena, in pišite svoje koledarje za omiko in pobožnost ljudstva (po izgledu Albana Štolc-a in Ad. Kolbing-a) brez pratike; — za polovico bojo potem vaše knjige boljši kup, in zlasti prosto ljudstvo jih bo ložej kupovalo! Poznam nekega duhovnega gospoda, ki so si naročili iz Celovca 12 istisov „Slov. Romarja“, da bi ga razdelili med svoje farane po 36 kr., kakor je bil mehkovezan naznanjen; poštnino so sami terpele. Na bukvarjevem listu pa je stal zvezek po 44 kraje. Mislijo, da se je mož za 8 kr. prehitel, ali — stoj muhal bukvar odgovori, da dobiva brez nadavka „Romarja“ iz Ljubljane, ga tedaj ne more spod 44 kr. oddavati. Prašam zdaj: kako boš imel še veselje, z zgubo blizo 12 kr. pri zvezku, slovenske bukve priporočevati? — Tedaj le ena pratika naj nas Slovence prihodnje razveseljuje, pa po nasvetu gosp. Hicinger-ja nekoliko popravljena, da bode cena lepoznanjskih knjig se zmanjšala pri koledarjih. Slo-

venske bukve so sploh predrage, zakaj kar je čez 20 do 24 kr., se kmečki ljudje že vstrašijo. Tako so tudi sicer lepe molitvene bukve „Marije rožen cvet“ le v gube zložene po 48 kr. presnéto osoljene iz Celovške tiskarnice! — Ker že ravno od slovensčine govorim, naj tudi jez željo izrečem, da bi častiti naši gospodje uradniki in notarji iz kancelij kmetom v slovenskem jeziku ukaze pošiljati začeli, kakor je postavno in unidan v „Novicah“ prav lepo in mirno razloženo bilo. Mnoge ukaze dajejo natisniti, na priliko, oklice dražb, napovedi štibre, cenovne itd., — zakaj se to v domačem jeziku ne stori, da bi lahko vsaki župan ali njegov sluga naravnost oklicati mogel, in tudi kmetje sami dopise brati znali, dokler zdaj od Jurka do Marka peté brusijo raztolmačenja iskaje, pa vendar večidel pravega ne zvejo, ker med prostim ljudstvom, ako kdo tudi majčkino nemškuje, vendar nobeden ne zastopi včasih prav zvito zloženih dopisov, zlasti, če so še ptuje besede vmešane, kakor „interveniren, Qualität, Quantität, kumulativ“ i. t. d., da gré res vse „kumulativ“ braveu po glavi. Kako bi naši ljudje se veselili, ko bi gosposka začela slovensko jim dopisovati, pa — le razumljivo lepo po domače, ne pa terdo, z nenavadnimi besedami i. t. d.! — Gracarea, sproži, sproži tudi ti to važno reč, kakor tudi ti Celovčanka! Vém po lastni skušnji, da je težko in velikega truda potrebno, se jezika naučiti in pisati, pa terdna volja vse premore. Kaj bi prosto ljudstvo okoli Dunaja ali Linca reklo, ko bi se mu pisma iz kancelije podajale v laškem ali slovanskem jeziku! Le to naj pomisli, kdor misli, da je naša želja prenapeta. Pa brez zamere. Sicer pa lepo pisanko za Veliko noč! Cvetko.

Iz Pohorja. Knez V. W. je prepustil pred kratkem neki družbi lesarjev svoje gojzde, — blizo 7000 oralov — za 900 tavžent goldinarjev, da jih izsekajo. Ta gonoba je zbudila v naši deželi, zlasti pa v Pohorju silno nevoljo. Dasiravno postava prepoveduje, se gospodari vendar z našimi gojzdi tako, da se mora vsakemu serce tresti, kateri količkaj v prihodnost pogleda. Tudi štajerska kmetijska družba je v svojem poslednjem zboru željo izgovorila, da naj bi se kmali državne gojzdne gosposke ustanovile, brez kterih se gojzdna postava nikolj in nikjer ne bo prav spolnovala.

Pri sv. Trojici v Holozah poleg Ptuja na Štaj. 30. sušca. P. A. S. — Dokler smo v okolici naši, pri Novi cerkvi namreč, žandarjev imeli, se ni nikoli taka nesreča zgodila, kakor ponoči od 27. na 28. sušca t. l. Umrjene ste bile prav grozovito dve osebi: oštarjaškinja samica G. P. in mlada deklica 14 let stara, bivša moja pridna šolarka A. P.; bile ste z drevnjačo po glavi udarjene tako, da ste bile mahoma mertve. Naše ljudstvo sedaj dobro spoznava korist straže žandarske; zato z žalostnim sercom rečem, da nam je velika škoda, da v naši okolici nimamo več žandarjev, in tim več, ker ravno skoz dolino naše fare sv. Trojice peljá pot iz daljnih horvaških krajev, celo iz turške Bosne, od kodar ženó mnogo prešičev v Marburg, Celovec, Nemški gradec i. t. d., in se tudi družega blaga veliko po tej cesti prepeljava; pa tudi marsikteremu tihotapecu, begunu in hudobnežu iz daljnih krajev, ta pot dobro služi, kateri vé, da ga tukaj in daleč noter do Krapine ni ne enega žandarja, na levo pa od sv. Trojice 2 uri dalje velike horvaške gošave in gojzdi dobro zavetje dajejo hudobnežem. Verlo dobro bi nam kak prijatelj iz višjega uradništva pomogel, ako bi slavno ministerstvo za poprejšno žandarsko stražo v našo faro poprosil, ker drugač se bodo hudobije gotovo na tem nevarnem poti še večkrat godile, in tergovini na vsako stran se velik kvar godi, ako se blago po taki cesti sprevažati ima, na kateri se uboji opetuvajo. — Ako hočete preljube „Novice“ od naših okolic še kaj več slišati, sem iz serca rad pripravljena Vam večkrat dopisovati. *)

*) Le večkrat kaj! Prosimo.

Iz Železnikov 30. sušca. — Hudo nas je pritisnala letos zima; nadlog vsake baže, kamor se človek ozre. Bile so pri tukajšnih fužinah kolesa blizo tri mesce zamerznjene; le kaj malega, in še to se je le s silo delati moglo. Enako je bilo pri mlinih. Komaj napol somljetno dobivajo ljudje turšico (glavni živež tukajšnih stanovnikov) iz mlinov. Ljudje so zmerzovali in stradali, da se Bogu smili. — Od enega praznika do drugega smo se nadjali odméke, pa vse uganjke in kmečki pregovori so nas letos opeharili. Sv. Pavel, Svečnica, Pust, sv. Petra stol, sv. Matija, kvaterni teden, tudi merknenje lune — vsi ti so obetali to in uno, pa nihče ni ostal mož beseda. Včasih so pri nas rekli: „kadar v Kodermacu (nekem mlinu blizo nas) grapa zamerzne, potem se 3 dni ne siri več voda“, ali: „če se iz Poljan v naše hribe zvon sliši, potem je kmali silna povodenj.“ Vse to je že letos bilo, pa le še je rajši mraz ko južno. — Če bi bil našim kmetom kadaj trobil in pravil, da svet se suče okrog, majali bi bili z glavami, češ, to ni mogoče; zdaj pa to že verjamejo, da zemlja se je prisukala letos v nek posebno čuden kraj.

J. Levičnik.

Iz Ljubljane. Za gotovo moremo povedati, da dolgo zaželjena postava za pôsle na deželi bode oklicana kmali po veliki noči in da že 1. dan prihodnjega mesca majnika zadobi veljavo. Je pa ta postava kakor drugod tako tudi za našo deželo začasna (provisorisch), in ne zapopada mesta ljubljanskega. — Odbor v „Novicah“ že večkrat pohvaljene družbe za dnarno pripomoč obertnikov in rokodelcev v Ljubljani je častitemu gospodu Jožefu Vogl-u poklonil lep spominek v zahvalo njegovega nevtrudljivega in koristnega prizadevanja pri ti družbi; izročil mu je sreberno in od znotraj pozlačeno veliko kupo (bokal). — Dunajska kmetijska družba je počastila odbornika naše kmetijske družbe gosp. Mih. Ambroža, da ga je svojega družbenika izvolila. — Naročnikov na Vodnikov album je že blizo 800. — V oglasniku teržaškega časnika smo te dni brali, da se pravo ljubljansko mleko vsaki dan skozi celo leto v Terstu (Contrada Riborgo Nr. 457) po 14 kraje. bokal dobiva; tudi kisla smetana je ondi naprodaj.

Iz Ljubljane na veliki petek. Od vremena se navadno začnejo ljudje pogovarjati, kadar jim druge govorice potekó. Tega ne moremo sicer v „Novicah“ reči, ktere imajo toliko reči pripravljenih, da ne vejo, kaj bi pred prinesle. Če tedaj od vremena govorimo, storimo to le za to, da zapišemo konec letošnje zime v naš list — v spomin zanamstvu. Veliki petek (2. malega travna) še le je dal okoli Ljubljane slovó letošnji zimi, ki se je začela s snegom 15. grudna, in ki od tistihmal ni več skopnil. Jug ni mogel letos nikoli svojega topivnega žêsla v roke dobiti, le solnce je jemalo polju sneženo odejo; danes (na veliki petek) je deževalo celo dopoldne, da je zginil sneg do malega. Pa kaj! ker nam to veselje grenijo spet vremenski preroki, ki pravijo: „če dežuje na veliki petek, ne tekne dež celo leto nič.“ K sreči imamo tolažbo za to prerokevanje že pisano v rokah — treba je le spomniti, da letos so lagali vsi vremenski pregovori od prvega do zadnjega; po tem takem bo tudi današnji dež — laž. Bog daj! ker nova suša bi nam bila strašna nadloga. Polje nam obeta sedaj veselo prihodnost, zakaj tako lepo je, da ne more biti lepše; tudi miši niso gospodarile letos.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Od leta 1851, kar je poštništvo v cesarstvu prerédjeno, se je število pisem po pošti pošiljanih tako pomnožilo, da so jih pošte leta 1857 27 milij. več razposlale, kakor leta 1851. Razposlale so jih namreč leta 1851 samo 31, leta 1857 pa 58 $\frac{1}{2}$ milijonov. Največ

jih je bilo v doljni Avstrii, namreč 13 $\frac{1}{2}$ milijonov, najmenj pa v Bukovini, potem v Dalmaciji, na Solnograškem, Krajnskem in Koroškem. Največ pisem se je pisalo mesca decembra, najmanj pa februarja.

— Dunajsko mestno ozidje so začeli 30. marca zjutraj rano poderati. Kakih 150 delavcev vsakojake dežele razkopava in razmetava zidovje tako pridno, kakor če bi bili to delo na svojo rajtengo prevzeli. Dunajčanom se bo tožilo po tako priljubljenih sprehodiših okolj mesta, kterih je konec s tem dnévom.

— Na Dunaju imajo že od leta 1382 po dva sejma v letu, kterih vsaki terpi po štiri tedne. Slišati je, da jih bodo popolnoma odpravili.

— Presvitli cesar so pristopili kot ud k dunajski kmetijski družbi.

— Dnarje nove veljave kujejo kaj pridno. Te dni so pripeljali zopet 150 centov srebra iz hramov narodne banke v cesar. kovnico in ravno toliko centov že kovanih dnarjev so peljali v hrame nazaj.

Iz Rusije. „Allg. Ztg.“ piše iz Petrograda od 10. marca: V politiki je vse tiho domá, in po unanji nikogar ne mika in ne briga. Car sam želí pred vsem drugim mirú, časa in prostora za razvitje notranje kreposti Rusije.

Iz Černe gore. Popotniki, kteri so prišli iz niksiške pokrajine v Mostar, so pripovedovali, da je ukazal knez Danilo, da se ima 20 tavžent vojakov zbrati in da se Černogorci zlo na vojsko pripravljajo.

Iz Italije. Pisma iz Rima od 23. marca pripovedujejo, da so našli ondi skorej na vseh hišah: „Viva Orsini“ z rudečimi čerkami zapisano. Gosposka je ta napis povsod berž zbrisala, pa našla jih ni, kteri so to pisali.

— V skrivnem zboru je bilo 19. marca 10 škofov poterjenih, med njimi tudi lizabonski patriarh.

— „Gazz. Piemontese“ je razglasila drugo pismo, ktero je pisal Orsini Napoleonu, in njegov testament.

— Poslednje dni je bilo večkrat brati, da je začelo merzenje francozke in angležke vlade do napolitanske se na bolje obračati; temu nasproti se pa napolitanska in sardinska vlada od dné do dné bolj pisano gledate.

Iz Švajce. Bazelska vlada se je zoperstavila krepko zoper nove francozke konzule, in zvezni odbor je naročil dr. Kernu, švajcarskemu poslancu v Parizu, francozki vladi naznaniti, da so te naprave švajcarskemu ljudstvu zoperne.

— Poslanec dr. Kern je pri francozkem cesarju toliko opravil, da je Napoleon francozke opravnike po ministerstvu pooblastil, švajcarskim potnikom potne liste vizirati, če prav sami k njim ne pridejo, ako jih pošlje njih vlada s posebnim priporočenjen vizirat. Od družih strani pa je brati, da švajcarska vlada neče spoznati francozkih novih konzulov, zavoljo česar je francozka zažugala, da bo vsem švajcarskim konzulom njih oblast odvzela, ako francozki v Švajci svoje oblasti ne dobé.

Iz Nemškega. Iz Berlina pišejo: Zdaj je eno leto, kar so v ječah začeli hudodelce vsacega posebej zaperati in to se je kot prav dobro skazalo. Jetniki so krotkejši in prijazniši, kakor v ječah po starem načinu, kjer so se mnogokrat serdno preganjali in sovražili. Bali so se, da ne bo norija in samomorstvo nasledek posamnosti med jetniki, pa to se ni nikoli zgodilo. Kadar jih duhovnik ali učenik obiše, so pohlevni in podučljivi, in ker tudi čuvaji lepo z njimi ravnaajo, prihajajo vedno krotkeji in boljši. K temu pa primore tudi to, da imajo vedno delati, in da prav radi delajo.

— Brati je, da bo kraljev brat še šest mescev obdržal vladarstvo, dasiravno kraljevo zdravje od dné do dné terdneje prihaja.

— Blizo Merseburga so poderali te dni staro hišo. Ko je bilo delo že skoraj dokončano, se je sanjalo nekemu prebivavcu, da mu kaže francozk vojak iz let 1806—1813 v